

IV. aune.

1900,1901.

Elumerel.

Enuletanud

Anton Suurkask.

851

Wiljandis, 1901.

Antoine Louis Massé.

Glumerel.

1900, 1901.

Luuletanud

Anton Suurkast.

Wiljandis, 1901.

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 27 августа 1901 г.

Need tundmused.

Need tundmused, mis leegitsefid põues,
Kas olin kodus, olin reisi-teel,
Kui hõiskas huul, film pisarate weel,
Kõik salmisin ma lauluks lahkes luules.

Nüüd elab nendes minu rõõm ja kurbtus,
Mu õnne laul ja leinaline hüüd,
Mu aateline tahtmine ja püüd,
Mis mõtlesin, mis püüdsin minewikus.

Mu isamaa, ehk küll see and nii vähe,
Su kuldse altarile jüiski panen
Neid lihtsaid, aga õigeid tundmusi.

Ja kui kord kustub film, rind waikne, jaha,
Siit eluõitlemisest hauda lähen, —
Siis mäleta mu auusaid püüdmisi.

Wiljandis, 11. apr. 1901.

2.

Ilm ei olegi nii halb.

Ilm ei olegi nii halb
Nagu sina arwad;
Udune su oma film,
Sest sa ennast petad.

Kui sa minewiku ra'ad
Kuni meie a'ani
Selgel pilgul läbi käid,
Uurid elu- sooni,

Siis sa näed: järk järgulta
Jlm on paranemid —
Woorus, auusus, armastus
Kohket wõitu saanud.

Nõnda ifka lõpmata
Paraneb kõik paha, —
Sünnib uusi ligi küll,
Aga see on wäha.

Wiljandis, 24. sept. 1900.

3.

Tulekahjul.

D⁺⁺õ taewa all lohwerdab häwitaw leef,
Suits keerleb ja rullib kui meri;
Kõik kõrwetab tuline jädeme wiim,
Pilm punab kui nõrretaw meri.

Kuis wihinal nälpawad katuse sees
Nii ahnesti leefide keeled, —
Ei kustu nad pritside purtsawas wees,
Ei wõida neid agarad mehed.

Näe, katus ja lagi sääl prakfudes waob
Ja seinadgi mürtjuwad kofku —
Suur maja kui nõjawael filma eest kaob,
Kui näljase murdaja kõhtu.

Weel õõgub sääl aherwars, sinine wing
End laotab ümbruses maha,
Ja taewa pääl kahwatab punetaw ring
Dõ wõtab kõik pehmesti hõlma.

Wiljandis, 27. sept. 1900.

4.

Sügise!

Ju puudest lang'wad kolletanud lehed
Ja wilul tuulel kurwalt kohab hiis —
Just nagu Wanemuise kandli keeltel
Sääl nutab, kaebab sügisene wiis, —
See kurdab kadund suwe õrnust, ilu
Ja leiab miljonite närtfind elu.

Ra päike waatab kaugelt läbi udu,
Ei elu ärata ta tume pilk
Pilm jätab tihti järel' rahe ladu
Ja halla-lumeks muutub kaste-tiff.
Nüüd sünnib mitmesugust ühe ööga,
Sest sügisel ööl on seitse poega.

Wiljandis, 28. sept. 1900.

5.

Ära jookse uisapäisa.

Ära jookse uisapäisa
Elu wastu tormi ja —
Kraawi langed tuhinaga,
Kust weel pääsed waewaga.

Wõidu õhin, kärmus, julgus
Minult siis on kasuks sull',
Kui sind juhib teadus, mõistus, —
Pilk on selge, rammu küll.

Nõõdingil, 29. sept. 1900.

6.

Tõe walgel.

Tõest, elu pimel ööl küll paljugi on tähti
Sääl fini-wõlwil sulle nähtawad, —

Neist igaüks sull' saadab nõidwat helki,
Sind õigelt teelt ses läikes segawad.

Sa aga waata — teiste tähte seas
Üks kõige hiilgawam, kui koidu täht;
Tal walgulistest joondest kroon on peas,
Nii seisab nagu ilma hoidja, waht.

See täht on — igawene püha t õ d e,
Sa hoia silmas teda hauani:
Siis on sul õige tee, samm kindel, julge,
Ei hukatus sind taba ialgi.

Wiljandis, 30 nov. 1900.

7.

Reisiteele minnes.

A ra leina, armas ema, Ara wala pisaraid: Sellest kurwaks l'äeb [mu süda— Jäta nuttu sedamaid!	Ja Su palwed, emafene, On mu hinge altaril Igawene tulufene Püha ohwri andidel.
---	--

Uhu, looda: taewa Jsa Jgal pool mu seltsimees,— Tema waikne palwe koda Peitub minu jüdames.	Sest siis pühi pisar palgelt, Minult waikselt palweta!... Pea jõuan kodu kaugelt, Teretan Sind rõõmuga!
--	--

Wiljandis, 10. okt. 1900.

8.

Kasukaubaks muutnud armastus!

Azjata, mu sõber ihkad, otsid
Meie ajal õiget armastust!
Kui weel loodad, siis sa waene efsid
Kuni leiad walust seletust.

Hukka läinud puhas armu tundmus,
Ajemele astun'd kiimalus,
Wahu-wulliks saanud püha truudus,
Kajukaubaks muutnud armastus!

Waata terawasti ilu filma,
Waata läbi funi hingeni:
Siis ja näed sääl surnud armu ilma,
Walgeid õisa närtsin'd wiimsemi.

Juba noores, õrnas õiefeses,
Misse puhkeb elukewadel —
Hufatuse usfikesed juurdes,
Meji langeb saagiks kärbestel',

Kui ju noorus nõnda hukka läinud,
Mis siis täiest east leiad weel?!
Arm on auuran'd — põrm weel maha jäenud...
Uskitanud kaunad ubadel. —

Wäga harwa, nagu pärlit meres,
Leiad süütust, puhast armastust,
Kellel woorus südames ja weres,
Kes toob abieluks õnnistust.

Tallinnas, 11. okt. 1900.

9.

Sääl on rahwas õnnis, enesega rahul.

Hus üksmeel ühendanud rahwa poegi,
Ja truudus, arm tein'd kindlat lepingut,
Sääl korda saadetakse kõrgeid töösi,
Mis kasu kandwalt kaitse kestawad.

Sääl rahwas õnnis, enesega rahul,
Silm selge, elutundja pilguga.
Ehk mässafugi elumeri wahul
Ja katgu taewast pikkne pilwega —

Ta jüiski, jüiski kaljukindlalt seijab,
Woog asjata ta ümber keerleb, keeb;
Kõik ohtu, surma tungi wiimaks wõidab
Ja elu alust kindlamaks weel teeb. —

Jah õnnelik see maa ja õnnis rahwas,
Kus ühendus ja trundus leidnud foda,
Kus arm ei wäsi, waid on kindel, wahwas —
Säääl murdub surma ähwartaja oda.

Soomemaal Helsingis, 13. okt. 1900.

10.

Paulu wõim.

Piin pigistas,
Kind walutas,
Dö ümbrust mustalt täitis
Ma tundsin hana äärel end,
Ei miski huwitanud mind —
Kõik elu t ü h j u s näitis!

Kui hingli hääl
Üks waga laul
Siis minu kõrmu kostis —
Sai wabaks pigistusest rind
Ja nazu salakätel mind
Laul kõrgemale tõstis.

Mu südames
Kui tule loit
Koit utel ilul tõusis . . .
Ma tundsin: kohus kutsus mind,
Ei wõi weel tarduda mu rind!
Siht, eesmärk jälle paistis.

Peterburis, 15. okt. 1900.

11.

Ara unistades uida ümber,
Ara sihita sa sammu elu sees:
Siht ja elurada olgu kindel,
Iffa selgelt paistku eesmärk filma ees.

Narvas, 16. okt. 1900.

12.

Jäe wait!

Jäe wait mu süda ja kannata,
Aeg walusaid haamu wõib paranda,
Wõib palju kibedust teha weel heaks,
Mis muudu wast hana äärele weaks.

Ei sõjamees tohi weel langeda
Et rinda sai haawa nii walusa —
Ta seni peab wõitlema waprasti,
Kui eluõhk kustub tas waitsesti.

Rakweres, 16. okt. 1900.

13.

Tuuletallajale.

Sa jooksed iga tuule järgi
Mis wingudes s'ust mööda läeb;
Sa ihkad udust aimpärgi —
Mis piiskadena maha waob.

Sind weamad ööde pete- tuled
Kord siia, sinna mankudes . . .
Kui metsast wastukaja kuuled,
Siis tormad sinna hingeldes.

Nii asjata sa raiskad jõudu,
Nii kasuta aeg mööda läeb
Ja wiletsuse külma raudu
Jalg wõimetumalt finni jäeb.

Siis annad süüdi saatusele,
Kaasinimefi wannud, nead —
Ja unustad et ainult i s e
Sa eluwankri kraawi wead.

Jurjewis, 17. okt. 1900.

14.

Kas ju pole aeg?!

Miks on wägiwald ja hirmus õelus
Aastatuhanded ju rahwaid krooninud?
Miks on häbematus, kole toorus
Arwamata hulgal ohwrid pärinud?

Kas ju pole aeg, et toored wõimud
Inimlikust kõrgeft tõest wõidetaks, —
Were aurust sigi'nd põrgu waimud
Sügawuse sülle ilmast heidetaks?

Kas ju pole aeg, et waimu walguš
Pimeduse jäljed suutuks kaotaks;
Elu õige tähendus ja suurus
Rahwa rinda tõe märgi waotaks?

Kas ju pole aeg, et oma aega
Inimsuse aate tõusuks hüüame —
ühist kõrget = meelt ja tõe hinda
Wapralt töös ja teos üles näitame?

Wiljandis, 20. okt. 1900.

15.

Kergemeele tujud pane ahelasse,
Kohkem kindlust nõudku mehe rind;
Kiimaluse himud suru raudadesse —
Selge pill ja mõistus saatku find.

30. okt. 1900.

16.

Udu ööl.

Urust, waikse järwe pinnalt,
Udu loorid tõusewad,
Tõudsalt paisuwad, ford korralt
Laia luhta warjawad.

Kõrgemale, laiemale
Tõuseb, wenib udu = wöö —
Kaob kõik halli warjudesse . . .
Umne nagu kott on öö.

Pääle lehköö pikkamisi
Muutub sügaw pimedus:
Pakust udu kogust läbi
Lungib kuu hõbe walgus.

Ilus, suurewiišiline
On nüüd särav udu = wöö —
Pühalik ja salaline,
Waimu wallaline öö. —

Nii ka mure pilw, mis põues
Märkamata laieneb,
Muutub siis, kui lootus tõuseb,
Kind täis tahtmist paisuneb.

·Wiljandis, 2. nov. 1900.

17.

Siis saan õige ruttu terweks!

Pane minu rinna pääle Wala hinge haawadesse
Sefe Su hellad käed, Kohtu armsas sõnades,
Tröösti too mu süda = Naerata mu silmadesse
[mele, Pisarate pärli = wees.

Waigista jääd walu wäed!

Siis saan õige ruttu terweks,
Undsas tundes paisub rind;

Kuivab piisar, pilf lä'eb selgeks —
Waikib mäsfaw mere pind.

Wiljandis, 4. now. 1900.

18.

Julgustuseks.

Kurw saatus rõhub nagu raske kiwi
Su igatsewa noore rinna pääl,
Ja waesus peab finni nagu pigi.
Oh! umne, kaugele ei kosta hää!l!

Kuid roidunult sa ära siiski suigu,
Weel ära nõrgaks, wõimetun:aks jõe —
Küll furd weel sirutad sa lennul tiiwu,
Mis kannawad sind üle waewa mäe.

Küll jõe furd kaugele kõik waesus maha,
Teed elu-ülifoolis eksami...
Kui adwokat sa farmi saatusega
Siis wõidad mehijelt protsessist!

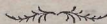
Wiljandis, 5. now. 1900.

19.

Mu kõik!

Sull' wiimse were tilgani Sa oled kõik mis kallid
Jään truuks mu kodumaa, [mul —
Su omaks kindlalt surmani Mu elu, õnn ja rõõm,
Ma ihu, hingega. Mu kaebaw piisarate-laul,
Mu tugewus ja wõim.
Ei sinuta ma läbi saa,
Mu kuldne kodupaik.
Ei sinust ial wõeraks jää —
Sa oled minu kõik!

Wiljandis, 30. now. 1900.

20.

Kohutaw märkamine.

Pilkases pimedas, tundmuste udus
Sidus mind magujust nõrretaw lõõg;
Betlik õndsus mu hingesse ajus — —
Tundmata pundutas häwitaw hõõg...

Aga, kui koidu eel silmašin haawu
Milledest wulises werine woog,
Kohkudes märkasin huffawat jetsu,
Appi! siis lijendas wärijew hing.

Glujõud leefiwalt ülesse tõusis —
Udu sees sähwatas mõistuse wälf,
Wakufes kõue käreatus kostis,
Wärinal klaaris end jumpunud õhk...

* * *

Ära need mõtted, mis piina mul tõiwad,
Ära need tunded mis waewasid mind!
Töös ja puhkuses arstin need haawad
Millest werd nõrgub mu mehine rind. —

Wiljandis, 1. detf. 1900.

21.

Sa mulle jõe!

Sind maha jätta! on jee wõimalik?
Sind uuusta' — kas forda läheb jee?
Sind põlata ja olla õnnelik?
Sind ialgi nähes jõuda röömule?

Ei tuhat ford — jee kõik on wõimata,
Kuni weel elu õhkub rinnasja!
Jlm kole kõrbe mulle sinuta,
Suur liiva wäli furnu- luudega.

Rõõm, rahu, õnn mull' õitseb Sinuga,
Kui õrnal maikuu rõõmsal hommikul;
Kõik aga kurwalt jureb Sinuta
Ju wara enne walget foidikul.

Sest mulle jõe ju foidu puna algel,
Mind saada kaste- pärlis niidumaal;
Mull' ole kaafaks fuldse päikse walgel
Ja inglisk elu õndsäl õhtu aal. —

Wiljandis, 4. detf. 1900.

22.

Weel warane!

Mis aitab kõik see ilus kiidu kõla,
Kui mustad teod südant koormavad —
Wend wenna pääle waatab üle õla,
Kõik salamahti waenu külwavad.
Weel warane see magus rõõmu hüüd,
Et ühenduse päew ju algan'd nüüd!

Kuis võib siis tõusta kewadine ilu,
Kui waenu talw weel waljult walitseb;
Kui kohutawalt läbi ukse pilu
Jonn, omakasu ahnelt waritseb.
Weel warane see magus rõõmu hüüd,
Et ühenduse päew ju algan'd nüüd!

Sääl kangel, väga kauge aja piiril,
Kus pilwe rümfad taewast täidawad,
Mäen foidu kuma punetawal leegil
Ja awatawad fuldseid wärawad
Weel warane see magus rõõmu hüüd,
Et ühenduse päew ju algan'd nüüd!

Ruhjas, 5. detf. 1900.

23.

Wälja alatumast mudast !

Juba küllalt wangi põlwest,
Arwamiste wiletsusest,
Millest rõhutatud on rind.

Wälja alatumast mudast,
Kitjarinnaliste hulgast,
Rõrgusele tõuse hing !

Ei siis enam mure paelad,
Teiste arwamiste waewad,
Sinu juurde ulata.

Inimliku tõe teadus
Sinule siis armsam seadus :
Rõige kasuks elada.

Jurjewis, 6. detf. 1900.

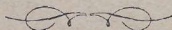
24.

Eks kirstu naelu . . .

Mu põues, kui sepikojas,
Hulk wäsaraid taowad.
Kes on need meistrid mu rinnas,
Mis tööga nad algawad ?

Küll kõll, käib alasi pihta,
Deef wuhiseb lõõtsa ees . . .
Eks kirstu naelu mull' tehta
Mu sügawas südame sees ! ---

Walga, 9. detf. 1900.

25.

Kiusajatele.

Miks te sühite mu rinna pääle
Kiusu nooli nõnda tigidalt,
Laimu puistate mu auusa tööle
Mõtlemata mustalt, ägedalt?

Kas teil küllalt sellest rzeel ei mõju
Kui ma ütlen: waew teil asjata —
Ei mind ialgi mu sühilt tõrju
Teie laimu jutu, kiusuga.

Tormis karastatud mehe rinda
Teie kiusu nool ei suuda purusta —
Laimu jõuan naeratades landa,
Teiste arwamiši külma rahuga.

Kui mu süda mind ei hukka mõista,
Tõde teod õigeks tunnistab,
Siis mind keegi segada ei suuda —
Asjata nool õhus wihistab.

Wiljandis, 10. detf. 1900.

26.

Nii, nagu tulises kõrbes!

Su huuled kui karastaw läte,
Kui kostutust jõunga joon,
Kui tüdimus lippub wast kätte
Ja eluteel lonkama jään.

Nii, nagu tulises kõrbes,
Mu karedal eluteel,
Ma igatsen õndsamas tundes —
Dasi Su huuledel? —

Wiljandis, 15. detf. 1900.

27.

Üks magus mõte.

Ma olen walmis kõigi wästu,
Mis saab wast ette tulema;
Üht sammu kõrwale ei astu —
Eht maksan jeda werega.

Ja kui ka wära minu üle
Surm musta waiba laotab,
Kaob elupeeglist minu pale
Ja tulewik mind unustab . . .

Üks kõik! üks lahkimisel tröösti
Üks magus mõte ometi:
Kuis ial suutsin, täitsin hästi
Mu kohust truwilt otsani.

Mu jõud ja nõrkus, iha, püüe,
Kõik oli sugurahwale . . .
Ja wäsimata julge hüüe:
Kõik wend, kel nimeks inime!
Wiljandis, 16. detf. 1900.

28.

Hakkad hooletuse wennaks,
Wärsti riisub ta sind paljaks —
Elukäik saab waewaks, hädaks.
Soia wirkusele ligi —
Siis küll woolab palgelt higi,
Kuid on õnne iga pidi.

Saatres, 18. detf. 1900.

29.

Nii õeldaks ikka.

Nii õeldaks ikka: „Oma süüd
Et kerjajaks ta jäi!“
Kuid tõega see põlgatus hüüd
Ei tihti kofku käi.

On fordasid, mil murravad
Sind wägewamad wäed,
Ja wõimetumalt langewad
Ka sitted, raudsed käed.

Kus nagu tina raske wõim
Sind litsub põrmusse,
Kus katkeb kõige kõwem lõim —
Töö, waew kõik tühine. —

Kuid põlgamise wäärt on see,
Kes jandi = kipi na'al
Ka siis, kui maha elutee
Ja päife lõune a'al.

Abjas, 18. detf. 1900.

30.

Ainus minut.

Ainus minut, mis Su juures
Wõin ma õndsalt wiibida,
Tasub igatsust mu hinges
Tuhat fordse wõiduga.

Ja see minut annab wäärtust
Waewa = rikka elule,
Walab rinda usku, lootust,
Jänu õnne järele.

Kõik kui õndsas unenäosse
Waibub muljuw mure, piin —
Sügawasje südamesse
Särab fuldne armu fiir.

Hallistes, 18. detf. 1900.

31.

Ära windu.

Ma ehk sure,
Aga ära windu ;
Seisa ehk lange,
Aga ära tuigu.

Muidu just miskit
Kaju ei ole —
Suisjed, wisjit,
Kustu ei põle.

Õigus, 18. detf. 1900.

32.

Mu elu ainus hind !

Kui truuduse murdjaks ma saaksin
Wast kõikide vastu ford weel,
Ehk tundmustes külmaks ma jääksin
Ja tagedaks muutuks mu meel ;

Kui miskit wäärtust ei pakuks
Mu meelest kõik elu ja ilm,
Kõik oleks mull' tüütawaks risuks
Ja põlgawalt waataks mu film.

Kui südames lõpeks usk, lootus,
Kõik tühjaks ja pimedaks läeks,
Ja paradiis, hingede õndsus
Nagu muinas- jutuks mull' jäeks — — :

Siis weel jäeb midagi rinda,
Mis ial ei kustuda wõi —
Tad loodus, kui kõrgemat hinda,
Su sündides südame' tõi.

Ta nutab, ta kaebab, ta furdab
Ka surma woodi pääl weel
Kui wõitmata rüütel ta seisab,
Kel eluga murdub ta meel.

Ta põleb kui tuli mu põues,
Kui järgesti paisuja leef ; —

Kord wainne, kord aga kui kõues
Käib südamest läbi ta löök.

Ta rõõmustab, wõitleb ja püüab,
Kui tihtigi tilgub rind werd . . .
Mul sihti ja rada ta rajab . . .
Mu elul ta ainuke hind! —

See wõim, see otsatu wägi
Mis elule wäärtuse toob
Mu eesmärk, mu kepp ja mu tugi: —
See i s a m a a r m a s t u s o n !

Goodis, 18 detf. 1900.

33.

Roidund rändajale.

Sa kõnnid roidund meelel omas elus
Nii, nagu kõrbes efsin'd rändaja,
Kes otsib hallikat, mis palmi wilus,
Kes ihkab palawusest puhata.

Jah, inimesed ja su kare saatus
On tõukanud sind üksi rändama,
Eft "leüets" põhjust "anois" ta "it" kõrkus. . . .
Kuid olgu — ei ma taha kivi wifata!

Ets põhjusid wõi paljugi ka olla,
Mis ilma film ei taha seleta,
Kui langesid kord teiste jalge alla,
Jäid maha jõtkutult nii abita.

Kuid, ära nüüd jõe seisma wäsinud jammul
Ja ära mõtle: „Kõik ma kaotand!“
Sa tüdimata otsi wiimisel rammul —
Kest kumma kõrbet leiad hallikad.

Sinehallikal, 18. detf. 1900.

34.

Ära ole komistuse kaljuks
Nõrga ligemise wäsinä jalale;
Ära tee sääl jüdant kaleks, waljuks,
Kus wend hüüab Sinu abi järele.

Kui on Looja Sulle wõimu annud,
Waimu tugewusega Sind ehtinud,
Siis ka kohused Su pääle pannud:
Nõrgemaida toetama määranud.

Wiljandis, 20. detf. 1900.

35.

Ilm arwab!

Ilm arwab õnnelikuks mind
Ja lustiliseks tiidab;
Mull' öeldaks: „Seltskond ihkab Sind,
Su ladus jutt kõik wõidab.“

Kui näeksid nad, mis minu rind
Sääl sügawuses peidab:
Kus kohab nagu mere pind,
Woog wastu kallast heidab. . .

Kui näeksid nad, kuis furnu rong
Sääl wenib pikkamisi, —
Ges paistab mulla kuhi, haud,
Ja kuuluks kella heli. . .

Ei märka nad, sest minu rind
Ei anna sellest aimu;
Mis nägu põues hinge ilm —
Jäeb ilma filmal' peitu.

Ma naeratan, ehk lõhkeb rind,
Ges maetud jala walus. . .

Ilmu arwab õnnelikuks mind, —
See teadus on nii magus. —

Wiljandis, 22. detf. 1900.

36.

Jõulu ööl.

Jüüd jälle õnnis Jõulu öö,
Mil ilmus Issa armu töö :
Meid patust lunastama.

Betlemma väljal tõusis loit,
Kui kerkis uuel ilul koit
Maailma äratama.

Sääl helkis hele Jõulu täht,
Ja Jumal-lapse läbi laut
Sai wägewamaks templiks...

Oh süda, wõta Jõulu tuld,
Mis järas Betlemmas kui kuld,
Su eluteele lambiks.

Wiljandis, 24. detf. 1900.

37.

Siis tahan sind kang'lasteks hüüda...

Kui piinab ja närib su rinda
Waew sala, kui tuha all tuli,
Kuid piisar ei paisu su silma,
Tumm walu su palgel' ei ilmu;

Kui seda kõif üksi wõid kanda
Ja waewale alla ei anna,
Kõif ilma eest ära wõid peita,
Ei keegi tea, aina su piina, —

Weel ifka wõid edasi püüda,
Ei iialgi roidu, järe nõrgaks :

Siis tahan sind kang'lasteks hüüda,
Mu paremaks sõbraks ja wemmaks! —

Wiljandis, 29. detf. 1900.

38.

Wäga saladusline asi.

Kui palju kelmust, truudust, auusust õrnas rinnas,
Kui palju kurjust, hädust warjab ilus kate,
Kui palju põrgu tuld ja õndsust sinisilmas?...
Küll wäetid, waesed, targad, wägewad ja rikkad,
Kes õnne järel' ihaldades tundsid jänu,
On sellest püüdnud õiget aru saada kätte,
Ja ahnelt uuriswad meelitawat ilu —
Kuid selgusele pole jõudnud weel need hulgad!

Sest ilu nõiawõim ei lasse tungi sisse
Ka kõige terawamat pilku südamesse...
Ehk küll nii nõrk päältwaates näitab ilu kate,
Kuid proowi lord, kas sitke teras nooli jõudu,
Hoo andjaks wõta kalewite fange wibu,
Kuid ilu wahetekk Su ees ei siiski katke —
Ta naeratab kui wõitja Sinu wastu...
Ja ikka mõistmataks jääb meile n a i s e s ü d a!
Wiljandis, 30. detf. 1900.

39.

Aasta haua äärel.

Hall wanakene seisab haua äärel
Ja waarudes end toetab kepi na'al;
Tal suured kortsud kahwatanud palgel,
Jutks walge nagu lumi piha pääl.
Kui õhtul päikse wiimne kuldaw kiir,
Nii peegeldab ta filmas kustuw wiir.

Weel mõni tund nii wärisedes seisab —
Ta ootab nagu miskit ilmuwad . . .

Kui kella heli kõrgest tornist kostab
Ja awatakse kuldseid wärawad —
Noor walitseja ilma õue sõidab,
Siis wana waisjasti end hauda heidab.

Ma waatan pühas kartuses sünd, surew aasta,
Sest palju enesega wiid ja hauda,
Mis kurwastas ja rõõmustas mu rinda!

Rätt sirutan auutundmuses ma sinu poole,
Üht pisart pühendan weel kaasa sulle:
Su algaw uni olgu rahuline!

Wiljandis, 31. detf. 1900.

40.

Ära kaeba, kannata —
Waew ei kesta lõpmata:
Tuleb aeg, mil ometi:
Leiad rahu wiimati . . .
Nüüd weel kindla meelega
Uju, looda, kannata!

31. detf. 1900.

41.

Uuel aastal.

Uuel aastal uue jõuuga
Jälle julgelt edasi,
Uue jõuuga, uue nõuuga
Tööle, teele wirgasti.

Mis meil elu-sihiks mõetud,
Selle juurde jääme;
Mis on kohuseks meil' antud,
Seda truwilt täidame.

Õksimised, kaaldumised
Jäegu meitest kaugele;
Urgtus, teiste armamised
Lihitsalt jäegu kõrwale.

Tõde olgu meie kompas,
Uff meid tehku tugewaks,
Kindel lootus elu-waewas,
Arm üksteise aitajaks.

Wiljandis, 1. januar. 1901.

42.

Tund tuleb.

Tund tuleb, mil mu süda Küll lõpeb juis kõik häda
Jäeb seisma tardudes, Dorm rauged kiunudes . .
Ja filmas kustub jära, Kaob wiimne õhtu eha . .
Suul vaikib igawest. Dõ toob und rahulist. —

Ei muru-mätta alla
Waem enam ligi saa . . .
Säääl wõin ma rahul olla
Ja õndsalt uimuda!

W. Wõidu Piiril, 2. jan. 1901.

43.

Tee!

Pund sadab nagu kotiga,
Tee jälge näha pole ;
Tuul wiskab kange keeruga
Mu filmi wastu lume.

Kas õige tee — ei seda tea!
Ma lasen ohjad lonti :
Eks hobu kodu rada pea —
Lass oma soodu sõrki.

End käänan saanis külili
Ja ümisen üht laulu.
Külmi tikub ligi wägisi, —
Laon laulu taktis jalgu.

Nõõõ! rutenini, wana ruun,
Ei kodu enam laugel —
Sel wilkawat tule kuma näen,
Näen talu lume walgel.

Wiljandis, 7. jan. 1901.

44.

Arg armastaja.

Igatsus mu rinnas Kõrsin aralt: kas ta
I Ägedalt laenetab! Mulle ka truuks jäeb?
Kõrsin aralt: funas Kas ta mulle õitjeb —
Tema mu omaks saab? Wõi mõne teisele?

Kas see aeg kord tuleb,
Wõi ehk ei ialgi.
Mil igatsus lõpeb,
Mil jäeb rind waguši?!

45.

Sinu rinnal.

Kui mind elu mured murdwad,
Kaskused mind rõhuvad,
Tigedad mull' haawu lõowad,
Kadedad mind laimawad.

Kui mind wali saatus waewab,
Pühad püüded purustab;
Sõbra truudus hauda kaewab,
Kiwissa jalg komistab.

Siis, kui pika päewa järgi
Õhtul, puru wäsinult,
Veian puhkamise tundi
Sinu rinnal magusalt.

Jälle uue jõuuga tõusen,
Silm täis lootust säramas, —
Terwet sõjajõudu tunnen
Dmas raudses rusikas.

Wiljandis, 9. jan. 1901.

46.

Ekstjale andeks anna,
Ära põlgtust, wiha kannan; —

Etš ta teinud rumalusēs,
Etšin'd arusaamatusēs.
Kui sa suudad, siis weel tõmba
Teda alatusest wälja.

10. jan. 1901.

47.

Wäike kiisu.

Sa arwad minuga nii mäangi
Kui wäike kiisu hiirega, —
Wind tahad tuutseldada ringi,
Häälmeelel kratši küüntega.

Sa wäike kiisu, ära arwa
Et olen wäeti hiireke . . .
Mees, kes ju tundma õppind ilma
Ei ole tänapäewane. —

Ei Sinu wäiksed küünekesed
Mu mehiste rinda kriimusta —
Sääl nagu teras soomukesed
On kaswand elu tormiga.

11. jan. 1901.

48.

Kas seda tuld ka tunned sa ? !

Sa räägid mulle põrgust, kuhu pärast surma
Hing pantaks igaweses tules põlema!
Hing, kesse orjas pattu — himusid ja furja,
Kes käsu- sõnast end ei lastnud juhata;
Kes pühaduse wastu näitas põlgtust, wiha,
Ja kellel raha, wara oli ülem iha . . .
Kas aga tunned sa ka seda põrgu leeki,
Mis õnnetuma rinnas põleb hirmsasti?
Kes rinnas, keda muljund ülekohus wali
Ja furi pettus wiskand oda raskesti,

Kust laiaast haawast jõena woolab wärskte meri
Ja ahnelt feda ära neelab leegi meri? . . .

Wiljandis, 12. jan. 1901

49.

Sest olgu elu raske.

Kui kõik saab kergelt kätte,
Siis elu üsna liht, —
Kaob jüdi ettevõtte,
Jääb kindlusetaks siht.

Ei huvita siis miski,
Kõik lihtsaks, tuimaks jääb
Ja wärskelt woolaw meri
Wist hallitama läeb!

Siis inimeste elu
On wäärtuseteta kõik —
Kaob waimu kõrgus, ilu . . .
Ja elul surma maik.

Siis lõpeb usk ja lootus,
Püüd paremusetele,
Ja armastuse õndsus
Jääb maiseks hingele.

Sest olgu elu raske,
Täis mõitlust, püüdmiisi,
Ja osaks saagu meile
Kõik ainult waewa läbi. —

Ei eluga mõi teha
Jal rahu-lepingut
Waid raugemata jõuga
Me peame lahingut.

Wiljandis, 13. jan. 1901.

50.

Kas Sa jõuad?

Ara waata nõnda terawasti,
Ara waata nõnda filmasse!
Mul on siis, kui torfaks walujasti
Teraw ofas järsku rinnasse.

Pööra muiale Su leekiw waade,
Ara külwa tuld mu põuesse;
Ara ärata sääl suikwat wäge
Armu tiirel unest ülesse.

Kas Sa jõuad siis weel piiri panna,
Kui see wõimus ärkab ägedalt?
Kardan, ehk wast seda Sa ei suuda — —
Sukka läheme siis mõlemad!

Jurjewis, 15. jan. 1901.

51.

Kõrgem inimene.

Kui sa unustada
ülekohut wõid,
Kaskeid haawu mida
Sõbrad sulle löid;

Kui sa andeks anda
Suudad teotust;
Kõõmsalt jõuad kanda
Kisti, wiletsust;

Kui sa aitad kõiki
Kes on wiletsad,
Näitad õiget sihti
Neil' kes eksiwad:

Siis sa oled tõesti —
Kõrgem inime,
Jumalujel' ligi,
Tema sarnane.

Walgas, 18. jan. 1901.

52.

Põleb, põleb põues nii!

"Haigus ähwartab sull' õhtu;
"Heldeke, kui kahwatand!

„Wõta wennafene rohtu,
„Dled wistist külmetanud.

„Wõta wiina, see toob sooja, —
„Kõige parem punsch on veel.
„Heida woodi higistama.
„Terweks saad veel koidu eel.”

Nõnda trööstimad mind armjalt
Sõbrad, tuttwad, omaksed ;
Hoolitsewad õrnalt, hellalt —
Silmad kurwad, nutused.

Uga, ei see hellus aita,
Õrnem hool ei walu wii !
Ükski roht ei abi anna —
Põleb, põleb põues nii !...

Nagu juure hoone rusuks,
Pihuks, põrmuks lõõnud wälf,
Nõnda löi mu südant puruks —
Truudufeta neiu arm...

Ule rusu woolab meri,
Kohiseb kui kose woog,
Mässjab, tantšib nagu meri,
Keda peksab tormi hoog.

Kaugelt, läbi maru müha,
Kostab üksik kella hääl ;
Kostab laul nii armas, püha...
Wistist oodetakс mind j ä ä l. —

Wiljandis, 23. jan. 1901.

53.

Tundmuste ilma uus loomine.

I.

Mu süda on kui lõhki kistud,
Sääl hukka läinud terwe ilm!

Ja elu, ilu häämitatud
On kõik — rind tühi, furnud, külm.

Ja läbi furnud tühiduse
Weel wäriſeb üks kaebaw hüüd, —
Kaob, rauged ära kaugusesse . . .
Tuim, igawene rahu nüüd . . .

II.

Mis on need tulised wiired
Mis tõusewad mustawast ööst?
Üks kohin ja woswori fiired —
Dö walgustud wälfude wööst.

Sääl tõuseb udu ja keerleb
Ja rullib täis wõimu ja tuld . . .
Kui nõiawäel nähtawaks tõuseb
Uus ilm, uus päike kui kuld.

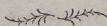
Kuis tuhat kord koskede mühal
Saab kuuldamaks ärataw laul —
Kõik ärkab kui fewade ajal
Ja täieneb ilul ja auul.

III.

Glü wõim on loonud tardund rinda
Tunde ilma uue iluga;
Uuel ilul täidab päikſe jära
Südanf koſutawa paistega.

Kadunud on mustad mure pilwed,
Sini-taewas lahfelt naeratab,
Siidi-pehmed wärsked õhu laened — —
Kõrgem tundmus rinda paisutab.

Wiljandis, 28. januar. 1901.

54.

Õekese haua!

Õekene, hella
Uinu wagusalt
Waikses haua lambris
Õndsalt, magusalt.

Uinu lille lõhnas
Mida kewadel
Langeb läbi muru
Kaste piiskadel.

Uinu, kui Su hauda
Katab lume waip
Kaagus põõsal, puule
Langeb härma loor

Uinu, ei Sind enam
Kusu elu waew,
Kaskused kõik otsas —
Kahu randas laew!

Uinu, uinu seni
Kuni kerkib foit
Ja Su tardund rinnas
Arfab elu loit.

Wiljandis, 15. webr. 1901.

55.

Kergatsile.

Ma põlgan Sinus kergatsid,
Üht tola pupe riides;
Peaa alatuks Su kriukasid
Mis teed Sa lollilt naerdes.

Ma kahjatsen Sind waesekest
Et jeks Sa saanud elu,

Sest nõnda mitte iwafest
Ei saada ilmas tulu.

Ei isegi Sa aru saa
Mits ilmas elad, liigud —
Su pää on kaetud kotiga,
Kui „sõge-siff“ Sa kobad.

Ja nõnda üksford suredgi,
Niisama läed kui tulid, —
Ei mõistnud elust midagi,
Ei arusaan'd — miks olid!

Kõik elu kõrge tähendus
Ja inimline kohus,
Suur loodus ja ta tegemus —
Jäi Sulle saladuseks.

Wiljandis, 14. märst. 1901.

56.

Kas suudab seda ?

Ma tahaksin, et Sinu armastus
Mii leekiw oleks nagu tulemeri,
Ja kohal hõljuks minu igatsus
Ja tule kumal punaks nagu weri.

Ma tahaksin, et Sinu armastus
Mii mahe oleks nagu maikuu hommik,
Kus hingab kewadine wärsk õnnistus,
Puid, pöösaid warjab pehmelt udu-linik.

Ma tahaksin et Sinu armastus
Ei ial tüdineks, ei wäsiks ära
Waid et päew päewalt kaswaks tema tugemus,
Mu südant walgustaks ta pehme sära.

Ma tahaksin et Sinu armastus
Ja hing, kõit olemine minu oleks,
Et sellest mitte üksigi kübeke
Oht wähem jaofegi ära ei langeks.

„Kas suudab seda Sinu armastus?“
Mu süda värisehes taha küsib . . .
Mu põues ärkab äge igatsus,
Kui ohakas mu südamesse torgib! —

Wiljandis, 15. märts. 1901.

57.

„Suur rahu põlw!“ . . .

Suur rahu põlw!“... nii hõisatakse ilmas
Ja kiidetakse meie-aega üli-heaks, . . .
Kuid waata — wennal wenna oda rinnas...
Kõik päewad saavad aina furi-tööde reaks!

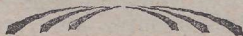
Kes tugew, nõrga jalge alla tallab
Ja oma kaju püüdes walab waga werd...
Suu ees su sõber kiidu laulu hõiskab
Kuid seljataga seda rohkem laimab find.

Ei rahwas heida rahwa pääle armu,
Ei walskust, ülekohtust enam patuks pea...
Ihm täis on sõja kära, jala waenu —
Näib, et ei keegi wiiest käsku enam tea...

„Suur rahu põlw!“... nii hõisatakse wapralt:
„Ju kõrgelt haritud on inimese waim!“
Kuid, weri nõrgub tuhandate rinnalt...
Mu südant täidab jälle koleduse aim:

Weel sajad aastad tulewiku õues
Näen kohutawalt were-wärwil firjutud!...
Oh mi l l a l tussub i n i m e s e põues
Werd, delust põlgaw süda õrna tundega?!

Wiljandis, 16. märts 1901.

58.

Meltõsâgos ùram.

Sa waatafid kui pilwe piirilt alla
Ja kõrgilt rääkfid sõnu hooplemaid :
„Siit walitsen „pool-inimeste“ walda,
„Siit juhin harimataid sõgedaid.
„Aukartuses mu teendrid kuulwad sõna,
„Neil otse jumalaks ju olen mina.“

Kuid uhkuses ja unustasid ära
Et jalge alt maa oli kadunud —
Sa kukkusid, ilm oli täis sest kâra,
Just nagu oleks Baabel langenud.
Küll katjusid weel kâsku andes karju,
Kuid sõnal polnud karistuse wõimu!

Ja nüüd ? — mis sinust on weel järel jâenud ?
Kuis on ju suurus kofku langenud...
Ju mitmed kurwad päewad möõda lâinud,
Ja mitu karwa oled ajanud. —
Nüüd alles tunned seda selgelt fina :
Jah, inime ei ole üksi m i n a !

Wiljandis, 17. märts. 1901.

59.

Ära usu hunti ja,
Ehk küll taltsutatud ta,
Kui ta raswast jaaki märkab —
Were jânu temas ärkab.

18. märtsil, 1901.

60.

Minge metsa mure mõtted.

Minge metsa mure mõtted,
Kurwad fujud kaduge, —

Minu waim ei falli tõkeid,
Pillutab kõik Purule.

Kurwalt kurta ma ei taha,
Tahan wapralt wõidelda ;
Nõrkus jäegu hoopis maha,
Argetus olgu tundmata.

Weel mu käsi noor ja tugew,
Julgus juurdub südames ;
Põues elu-tung nii wägew,
Loitab lausa leekides.

Wiljandis, 19. märtsil. 1901.

61.

Pea mind wiidaks nõnda ka !

Hiks on jälle läinud ära
Igapäewse unele,
Saanud kätte wiimse wara —
Jalga kuus maad omale.

Kõrgeft tornist kella kõla
Saadab wiimast terwitust,
Maksab wiimse elu wõla,
Awab kalnu kambri uft.

Leinaline palaw piisar
Langeb mitmest filmadest,
Nagu äge wihma saagar
Pillutatud tormidest. —

Ah, mu rinda, kuidas rõhub
Leina aimdus salaja,
Süda rahutumalt tufsub — —
Pea mind wiitaks nõnda ka !

Wiljandis, 24. märtsil 1901.

62.

Kui maitseb elu mõrudust
Siis tunned tema tõsidust.

1901.

Kohutaw wari.

Kui kallima poolt täna kodu tulin,
Teel kohutas mind armukade mees :
Kuu walgel teda müüri ääres nägin,
Ta nagu koljat seisib minu ees,
Kel hõlma all on peidus teraw nuga
Et wihameelel tarwitada seda.

Ma esiteks sest ehmatanud olin
Ja mõtlesin: surm seisab silma ees !
Kuid warsti endas wõidu himu tundsin,
Rätt firutasin waenlast tabades,
Et waritsejat „waeje omaks“ lüüa,
Ehk oma nahka kallilt turgu wiia.

Näe imet! käsi puutus külma müüri
Mu waritsejal polnud liha, luud — —
Kuu walgel kohutas mind oma wari,
üht hingelist ei näha kuskil muud.
Mu armsake wist segas selge meele,
Kui õrnalt suudeldes mind saatis teele.

Ma naeratades sammun kodu poole,
Teen mõttes nalja juhtund hirmu loole,
Mu meelest juhtumine tore näib.

Mul nagu kahju et ei wastast olnud,
Ma oleks kardetawat wõitlust tahtnud —
Jõuu tundmus järsku läbi soonde käib.

Wiljandis, 25. märtsil 1901.

64.

Tõsine armastus on igawene.

Rumal mees, kas sina jõuad
Rahte südant lahuta,
Keda palaw armu tundmus
Wõtnud kokku siduda !

Ei sääl aita waljum nuhtlus,
Wangi rauad raskemad ;
Tafistusi ei tee laugus
Ega müürid paksamad.

Surma wõimigi jäeb sääl tühjaks —
Arm weel hauast üle läeb,
Paradiisi haljal aasal
I g a w e s t i õitsma jäeb,

Wiljandis, 28. mär. 1901.

65.

Mu Jumal, mu Jumal !

Mu Jumal, mu Jumal,
Mits oled maha jätnud mind !
Nii õhkas Jeesus surma walus.
Werd nõrgus tema püha rind,
Sest kastetud sai ristil alus.

Ja siiski, ja siiski
Ei wandunud ta waenlasi
Waid neile andeksandmist palus, —
Ja meie patu wõlgasi
Nii lepitas ta surma walus. —

Mu Jeesus, mu Jeesus,
Oh ära jäta maha mind !
Nii lõpmata sind palun mina

Ja kui mul surmas tardub rind —
Mu hinge võta vastu sina.

Wiljandis, 29. mär. 1901.

66.

Oh waata ülesse !

Mu süda waewatud,
Kust leian tröösti ma !
Ma kõigist tõugatud
Nii ilma armuta.

Oh kuhu pöördä võin,
Kui kõik on jätnud mind ?
Mul osaks nälg ja piin
Ja rõhutud on rind !

Miks waewlen ilmas weel,
Kas küllalt ju ei saa ?
Oh jõuaks lõpp mu teel,
Et pääseks waewast ma !”

Sa nõder sandike,
Oh waata ülesse :
Sääl Jsa taewane,
Kõik jagab sinule.

Kui aga kindlasti
Sa usu fiske jäed,
Siis tea, et tõesji
Ta abi, armu näed.

Wiljandis, 31. mär. 1901.

67.

Kes hädaft läbi läeb,
See ikka kindlaks jäeb.

1901.

68.

Kes põrmuline suudab siis?

Jah, nii on õige — üksgi võim
Ei või meid lahutada,
Sest võitmata on meie arm
Ja truudus kõikumata.

Kui sõitleks põrgu taewaga,
Kas suudaks põrgu võita !...
Nii kõik maailm ta vihaga
Ei või me armu võita.

Arm elab rinnas palawas,
Kus hinge püha tempel,
Sääl leegib kuldsel altari,
Kui foit, mis kerfib hüljel.

Arm taewast ilma saadetud,
Siin ainus taewa õndsus,
Seks surelikuil kingitud,
Et ei kaoks woorus, hellus.

Kes põrmuline suudab siis
Me armu hävitada ?...
Ja igaweses õndsuses
Jäeb leekima me rinda.

Wiljandis, 31. märsil 1901.

69.

Kui annab waewale wõitu
Ja nõrkusele oma woli,
Siis warsti kõigis jäed kimpu,
Nii haledaks muudab su põli.

1901.

70.

Ülestõusmise püha hommikul.

Ilm ärka, ärka unest üles,
Suur koit on teretamas find!
Näe, taewa serw kui lauja tules,
Kui sulakuld on pilwe rind.

Üks ingel lehwib läbi ilma,
Tast koidu kuma maha jäeb,
Käes hoiab haljast palmi oksa,
Nii kiirelt kaugusesse läeb.

Ja taja sumin tõuseb, kerfib,
Kui surma unest ärkab ilm;
Dõ wari päikse tõusul selgib
Ja rõõmsalt särab iga film.

Nüüd wägew hõiskamine fajab,
Kui tormi mühin pilwedes:
Meil Jeesus taewa õnne rajab,
Ta meie wend ja wahemees.

Ta surma wõimuse on wõitnud
Ja murduud põrgu wärawad,
Meil' igawese elu saatnud,
Kes tema fiske usuvad. —

Mu hing, sest jae ja tema fiske
Nii elus, surmas, igawest, —
Siis saad ford taewa rõõmudesse,
Kui lahkud elu waewadest.

Wiljandis, 1. aprillil 1901.

71.

Ära usu ilma juttu
Järel' kaalumata, ruttu —
Ilma meel on salaline,
Tihti paha tahteline.

1901.

72.

Põues.

Mu põues on jumpunud, raske õht
Ja südant litsub kui tina . . .
Kui warsti ei sähwa põrutaw wälf,
Mu lugu wõib pahaks weel minna.

Kuid asjata fartus — mu were sees.
On elektri ligidust tunda — —
Ju hinge ilm mustawas pilwedes,
Säääl tumedad mürinad kuulda. —

Wiljandis, 2. aprill. 1901.

73.

Wiina wõim.

Ta on täna porojonnis,
Mees, kes „karutükka“ teeb ;
Müts on kufilas, silmad jõllis,
Juti — kui pudru pada keeb.

Küll ta jutustab nüüd kõigist,
Tmedest ja tarkustest —
Ilma fera suurest ringist,
Kuust ja hulgast tähtedest.

Seletab ka pühast kirjast,
Seda iseäranis,
Kus on mõni sõna wiinast
Ja kes seda teinud siis.

Etz ka ristiinimesel
Digus wiina juua nüüd,
Pühakirja seletusel —
Joodikul ei olla süüd !

Nõnda karjudes ta räägib,
Kusikaga lauda lööb, —

Räägib, kisab funi wäsi,
Magufasti tuttu jääb. —

Aga näeksid, kui ford ärfab,
Siis ta hoopis tosu mees :
Wahib maha, tuimalt waifib,
Aher mõttes, sõnades.

Wiina wõimul tõusnud tarkus
Ära auranud on kõik ;
Glawus ja jõud ja julgus
Korraga on mofas kõik !

Wiljandis, 2. april. 1901.

74.

Walu pisarad.

Nii palju oled nutnud walu pisaraid
Et nendest saanud leinaline järweke,
Kus walu wärinades weereb lainde laid
Ja ägades kaob kaljulise kaldale.

Säält kohinast mull' kostab salaline hüüd,
Mis nagu nuga lõikab läbi südame :
„Need walu pisarad, see lein — on Sinu süüd,
„Su kahtlus farmilt pigistab neid laugele !“

See õige küll ! mu tuju, armufade meel,
Mu kahtlew usk Su armu kindla tõesse,
Jah, see on annud waba woolu filma weel
Ja raskelt muljunud Su õrna südame.

Kuid, kas ma ise olen wähe kannatanud ?
Sa nutsid pisaraid — werd nõrgus minu rind !
Meid ilma kurjus, kadetus on lahutand
Ja teinud õnnetuks nii hästi Sind kui mind ! —

Nüüd seisän järwe kaldal waifides,
Kurb tundmus rõhub rinda wäga raskesti !

Ma märkan : järwe põhjas sügawamas wees
Üks ilus pärli hiilgab ime selgesti.

Ah, kuidas igatsus mu hinges lainetab,
Käib põuest läbi nagu mäsjaw torni hoog,—
Mind kalli pärli nõidum süra wangistab,
Kuid temast lahutab, mind pisarate woog.

Weel ifka istun järwe kaldal leinates
Ja waatan pärli armast süra ihkades . . .
Kui abiks Sa ei tule minu kurbtuses —
Siis warsti haud mul pisarate woogudes.

Oh tule siis, et meie armu soojuses
Järw tõuseks üles hõbe udu-loorides,
Et pärli tema nõidwas ime hiilguses
Wõiks kätte saada, omandada õndsuses.

Siis meie elu taewa fini-wõlwlita
Kaoks mustad mure pilwed ühe korraga,
Ja meile igawese taewa iluga
Jäeks armu päikse pehme paiste hiilgama.

Wiljandis, 5. april. 1901.

75.

Ärka üles!

Ärka üles, kes sa magad
Laiskuses ja tuimuses!
Ärka, kes sa päewad saadad
Süua poole tühjuses!

Ärka üles, kes sa elad
Üksi iseendale!
Ärka, kes sa närrust orjad,
Elad ainult himule!

Ärka, kes sa hallitanud
Arwamiste rõhu all!
Nüüd on tõe päike tõusnud —
Lõune aeg on ligidal.

Ärka üles iga rahvas
Kes weel une paelades,
Ole tõe tööle wahwas
Uue elu nõudmises.

Juba küllalt une rahust,
Aastatuhanted ta pikk...
Ärka nüüd ja märka walgust,
Ära ole „föge-fikk.“

Kes ei ärka, see ei suuda
Päraft enam ärgata — —
Märkamata langeb hauda,
Kaob ta tegu temaga.

Wiljandis, 9. aprillil 1901

76.

Kes end lasseb igast tuulest
Alatafa kõiguta,
Kaotab iseseiswat kindlust,
Kõigile jääb painuta.

77.

Kuhu sind ei taheta
Ära kippu sinna, —
Paika leiad küllalt ja,
Kus sul paras olla.

78.

Undeksandmine on kõrge waimu kohane
Sest ta püüab paranemist kõigile;
Kättemaksmine on madalale omane,
Selgeks tunnistuseks nõdra waimule.

10. aprillil 1901.

79.

Igatsus.

Sinu järele ma ihkan,
Igatsusest põleb rind!
Piina pigistusel õhkan:
Millal saan ma omaks Sind?

Millal mulle elu inglisk
Oled, kallikene, Sa?
Kõik mu kurvad päevad rõõmuks
Muudad hella armuga.

Ära enam kaua wiibi
Minust eemal, armuke,
Muidu igatsuse tuli
Põletab mu südame!

Wiljandis, 10. aprill. 1901.

80.

Kiriku torn.

Kii juhatawalt tähte poole
Meil' näitab pühakoja torn,
Kui räägiks inimese poole:
Sääl elab Jsa, kelle arm
On loonud maa ja loonud taewa
Ja loonud kõik, mis ial leida.

See Jsa, ta on püha, õige;
Ei miskit ta eest warjul' jae,
Mis pimeduses mõetaks ette
Ja mõeldaks: nüüd ei keegi näe...
Kõik teod ta paneb taewas kirja
Ja maksab palka pärast surma.

Sa inime, oh waata üles
Ja ära ial unusta:

Kui lahitud siit maailmast surses —
Siis aruandma lähed sa!
Sest ela ilmas auusalt, õigelt
Et kohtu ees võid jeista julgelt.

Wiljandis, 13. aprill. 1901.

81.

Nüüd on küllalt!

Tõesti, kauem ma ei jõua,
Nõnda kannata,
Muidu võib mu waene jõuda
Sõeks põleda!

Nüüd on küllalt! jaagu otsa
Sala näriw piin;
Tahtmist, jõudu rinnas tunnen —
Nüüd weel võita võin.

Pärast, kui ma jõuetumaks
Waewa alla jäen,
Siis ma ilma pääsemata
Tõesti huffa läen.

Wiljandis, 13. aprill. 1901.

82.

Kui su pää ei kannata kõrgust
Ja hakkab ümber käima —
Siis ial ei ferki sa põrmust,
Pead madalasse jäema.

83.

Ega sääl ei lähe taewa äär weel maha,
Kus su waatele ta näib kui ette müüritud, —
Nii ka ära arma: juba siis kõik teada,
Kui ma olen koolis, elus palju õppinud ...
Urwad nii — siis kaugemal' fui tare taha
Sinu tarkus, teadus küll ei ulata!

84.

Kes waimustuses tõutab liiga palju,
Ei täida seda pärast ialgi,
Sest tubli mees, kel tahtmist, tööle jõudu,
Ei tõuta tegemata midagi.

85.

Kuigi peaks sind pufile
Kelmus aitama,
Siiski ei saa sihile —
Pead langema.

14. aprill. 1901.

86.

Kewadel.

Ku õitseb lill, lind laulab, Ohk ime hellalt, pehmelt,
Käes kena kewade. Kui paitab üle maa ;
Suur ärkamine algab, Päew paistab kulla selgelt
Kõik tõuseb elule. Maad täidab iluga. —

Külm, raske talwe uni
On kadund looduses,
Ja uue elu wägi
Tööl kõiges täiuses.

Ka minu põues ärkab
Nii tugew elu wõim,
Jõud, julgus rinda täidab —
Tööd rohkem ihtab waim.
Wiljandis, 16. aprillil. 1901.

87.

Lihh töömees.

Ei tal pole koormaks
Palju soowisid,
Hinge igatsusi,
Kõrgeid püüdmisid.

Enesega rahul,
Täitsa rahul ta,
Töötab pale higis
Kõõmsa meelega.

Rõnda waikselt elab,
Rõnda surebgi — —
Ei ta ial tunnud
Hinge piinasi.

Wiljandis, 16. aprillil. 1901.

88.

Esimene kewadine õiefene
Ornem, kaunim teistest õilmedest;
Esimene arm ja kallis neiufene
Püham, kõrgem kõigist järgmistest.

89.

Kui tahad teiste wiga laita,
Sa ennast pahast puhtaks tee;
Ei siis su noomimine aita
Kui halwa sinus nähakse.

16. aprillil. 1901.

90.

Anna tagasi!

Anna tagasi mu rahu, Minu rõõmus meel!	Räägin, kuidas wäike neiu Käis mind riiumas:
Kui ei anna kätte muidu — Kurjaks saan ma veel.	Warastas mu põuest rahu, Südan t paelutas.

Aga, kui ma kuri olen — Hoi a selle eest —	Ja kui siis ka see ei aita, Kangekaelselt jäed,
Terwe ilmale siis räägin Sinu kelmusest.	Hoi a, sõidan Sulle kosja; Küll Sa, wäike, näed!

Wiljandis, 17. aprillil 1901.

91.

Wasta mulle.

Wasta mulle, kui ma küsin: Uju, mul on helde süda,
Miks Sa õhkad tihti nii? Kõige wastu wenna meel;
Kui ma mõistan — abi Uga Sinu piina, häda
[otsin, Mitaks kõige rohkem weel.

Kaotan sala piinasi.

Ole julge, ära karda,
Sõbra leiad minus Sa.
Ära minule Sa salga,
Mis Sind rõhub jalaja.

Ammu olen Sinus leidnud
Kannatuse jälgesi...
Käägi, kes on seda teinud
Mis Sul saadab piinasi?

Kuigi abi ma ei leia,
Hellalt tröösti siiski wõin, —
Kaheksi on fergem kanda.
Iga muljum mure, piin.

Wiljandis, 17. aprillil 1901.

92.

Liiga palju, liiga wähe
Ära endast lugu pea, —
Wõta nende õige wähe,
Siis su elu auus ja hea.

18. aprillil 1901.

93.

Lille kimbule kaaskirjaks.

(G. K. — Ie.)

Need esimesed õiekeseid,
Mis noppisin ma wõsa wilust,
Nad on nii õrnad hellakesed,
Kui mõtte- pildid süütast ilust.

Neid kõidan kimbuks, kingin Sulle
Ja soowin — et ka Sinu süda

Jäeks süütaks nii kui õiefene,
Mis ehib haljast muru pinda.

Wiljandis, 18. aprill. 1901.

94.

Wiimfel korral.

Wiimfel korral olid jaha, Nõnda lahkusidgi minust
Olid nuffer Sa, Meele pahaga, —
Waatsid maha, rääksid wähe Häwitajid kindlat lootust
Külma rõhuga. Ühe korraga!

Wulle näib, kui oleks kaswand
Meie wähele
Kuristik, mis ära neeländ
Süüta usalduse.

Wiljandis, 20 aprill. 1901.

95.

Mis ei ole loomulik,
See ka pole kasulik

1901.

96.

Mu sündimise paik.

Mu esimene lapsepõlwe kodu,
Mu üli- armas sündimise paik
On järwe kaldal, mis nii sügaw, waiw,
Kus õhtul hõljub hõbe walge udu.

Weel seisab kaldal ilus kiwi maja,
Ta ümber warju andes kõrged puud.
Sääal esimest kord' awasin ma suud
Ja elu tundel kostis nutu kaja.

Sääal kiigutas mind hällis hella ema,
Mind lauldes õõtsutas ta uinuma,
Ja nutul, naerul sundis ärkama
Mind, läbi afna järaw foidu kuma.

Sää! oma esimesed elu aastad
Ma kasvasin mu vanemate armul
Ja tundsin noore õnne tundisi.

Kuid pea kandsid elu- tuuled kurjad
Mind kallist kodust välja maru tiivul —
Karm saatust nõudis raskeid mõitlusi.

Uue- Karište mõisas, 21. aprill. 1901.

97.

Tahad ja et see ei lähe nurja
Mida ette võtad tulu mõttes,
Ära tarwita siis selle toeks kurja,
Ega peida kelmust tegudes.

98.

Igal ühel oma anne,
Ühel selleks, teisel teiseks —
Ilmas leiduks palju õnne,
Kui kõik oma annet tunneks.

22. aprill. 1901.

99.

Kas tunned seda elu, seda kohta?

Kus kõige rohkem õnnelik ja waba
Ja ühetaoline, rahuline elu;
Kus ihtamiste piin ei hinge taba,
Kus tundmata on mõeldud kannatuise walu,
Kus ruttu kaob iga tume wari,
Ei keegi nende põhjust järel' päri.

Jah, see on prii, jah, see on waba elu!
Kas tunned seda elu, tunned seda kohta?
Kas oled näinud nurmel nägust talu,
Kus elab rõõmus rahwas, palgel priske puna?
See on me waba põllumehe seisus,
Kes wirt ja hoolas tööle, meel nii rõõmus.

Ta täidab nurinata oma kohust
Ja maksab Jumalale, feisrile mis õigus.

Ei kaota ta napil ajal julgust,
Tal töös ja tegewuses ifka teraw mõistus. —
Sa prii ja waba Eesti talurahwas
Oh ole lõpmata nii hoolas, wahwas!

U. Koristes Pujul, 22. aprill. 1901.

100.

Kui õnnetus hakkab tulema,
Siis tuleb ta uksest ja atnast, —
Sind wõtab ta armuta rõhuda,
Wiib rahu ja rõõmu su majast.
Kes jüiski julgeks ja kindlaks jäeb
Ja waewale alla ei anna:
See elu-tõe kaalu pääl palju waeb,
Ta wäärtus jäeb jurmani hinda.

Pärnus, 25. aprill. 1901.

101.

Mingu nurja mõni ettewõte,
Langegu nii tore õhulois,
Mida üles jäädis luuleline mõte,
Noorus igatsewalt fujutas.
Siiski ei weel waibu waewa alla
Noore elu tundes tuskum rind —
Jämnedes elule lööb jüda,
Uued fujud tõuswad ülesse.

Kilingi-Mõmmes, 26. aprill. 1901.

102.

Ah, ma tõttaks, tõttaks ära!

Küll ma tahan rõõmus olla,
Lustilik end näidata,
Keset rõõmust pidu kära
Kõike, kõike unusta.

Uga, nagu jala wari
Wirwendab mu filma ees —

Tõuseb ihkamiste kari
Tungil üles südamēs.

Ah, ma tõttaks, tõttaks ära
Tuule tiimul faugele,
Kuhu õnneliste käre
Ei mul kostaks järele.

Üles, kõrge mägedele,
Kus on waba, ferge õhk,
Kus nii ligi pilvedele —
Wast sääl kaob muljum rõhk!

Sindis, 29. april. 1901.

103.

Sa oled Juudas!

Sa oled Juudas! Sõbra näol
Mu wastu naeratad, kuid salaja
Su südamēs on furi nõu —
Mind oma kasuks püüad hukata.

Wõib olla, oma taskudes
Sa juba peidad „Juuda hinda“...
Nüüd püüad minu usaldust
Ja ootad ainult parast aega . . .

Noh, wennas, kas ka seda tead,
Mis oma töö eest Juudas päris,
Kuis wiimaks tema lugu läks?
Sa loe, see kõik seisab piiblis. —

Pärnus, 1. mai. 1901.

104.

Ilm tõnkab weel . . .

Ilm tõnkab weel tagant seda
Kes hakkab ford langema;
Ei keegi siis toeta teda,
Kõik waatawad naeruga.

Kes iseend päästa ei suuda,
Kel raugenud wiimane jõud,
See läheb armuta hukka,
Nii kõikidest põlatud.

Oh inimesed! kas tõesti
Teil jüda nii kale, furn'd?
Kuis võib see teil teha lusti
Et õnnetu hukka läind!

Kas sellest käsu-sõnast
Weel tühi, nii tühi on rind:
Sa ligemist aita kui enna st,
Kõik olgu su õde ja wend!

Niias, 3. mai. 1901.

105.

Õnnistamise päewaks.

(G. R—le.)

Sa astud täna püha altarile,
Sääl tõutad truudust koguduse ees —
Truult, kindlal meelel jäeda usu sisse
Ka kõige kurja kiusatuse sees;
Et kõik maailm Su usku võtta suuda,
Ei miski võimus tõe-sihti muuda.

Noor usu-sõdija, wii puhas süda
Ja puhas hing auu Jsa järjele,
Siis saad Sa taewa tõutusest osa,
Saad koguduse liikme õiguse;
Siis Jsa õnnistus, kui pehme kaste,
Loob uueks südame ja mõtte, meele.

Nii magus tundmus Sinu südamesse
Siis oowab nagu armas lille lehk.
Silm waatab rõõmsalt taewa kõrgusesse,
Kus walmis tulewane elu koht.
See õnnis lootus laial tiiwul kannab
Siit raskest elust läbi, tröösti annab.

Oh et see kallis päew jäeks Sinu rinda
Kuld kirjal igawesti hülgama!
Et igal tunnil walgustaks Su hinge,
Ka siis, kui kurjus pippub kiusama;
Ja üksford läbi surma pimeduse
Ta juhatab Sind taewa walgusesse.

Wiljandis, 6. mai. 1901.

106.

Mälestused õnne ajast,
Mälestused heast teost,
Paisutawad armsalt rinda,
Saawatad raskest elus jõudu.

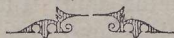
1901.

107.

Soow.

See walguliselt säraw foidu kiir
Ja niidul kaste pärli ime hehk.
See wastu päikse tõusu punaw pilwe piir
Ja sügaw, truuilt sinaw taewa telf;
See linnukeste kaunis rõõmu laul,
Õrn hommikune siidi pehme tuul
Sul fofistagu ülendamal aul,
Mii nagu kaitse-ingli noomiw huul:
Et nõnda puhtas wärmis Sinu hing
Jäeks neitsilikule ilule eeskujuks
Ja igauks woiks tunnistada Sind
Me eesti õrna-soole iluks, auuks.
Siis õnne tundes paisub Sinu rind
Ja süda tufsub puhta rõõmuga . . .
Siis, jah siis armastan ma ainult Sind,
Sul truuks jäen nõrkemata usuga.

Wiljandis, 10. mai. 1901.

108.

Seda wist ei jõua ma!

Kõike kahju kannatada
Jõuan mehemeelega,
Aga, et Sind kaotada —
Seda wist ei jõua ma!

Sest et nüüd, kui mõnel tunnil
Käib mind kahklus waewamas,
Tunnen nagu wõimsal sunnil
Südan rindus tardumas.

Aga, kus Sind kaotama
Peaksin üksford ometi —
Siis, kui kurwa sügisega,
Tuleks tali tõesti.

Wiljandis, 10. mai. 1901.

109.

Siis armasta!

Kui tahad rahu kaotada —
Siis armasta!
Kui tahad hinge walu tunda —
Siis armasta!
Kui tahad õnnetumaks jaada —
Siis armasta!
Kui tahad nõdrameeliseks minna —
Siis armasta!
Kui kõike rumalusi teha —
Siis armasta!
. . . Jah, — armasta! —

* * *

Kui tahad ennast joowastada —
Siis armasta!
Kui tahad tihti rõõmus olla —
Siis armasta!

Kui tahad taewa õnne tunda --
Siis armasta!

Kui tahad jõudu, julgust saada!
Siis armasta!

Kui juuri, kuulsaid töösi teha —
Siis armasta!

. . . Noh, — armasta! —

Jurjewis, 13. mai. 1901.

110.

Isa, anna!

Isa anna jõudu
Nõrga lapsele,
Zuhata ta sõudu
Di,je sibile.

Walguستا ta waimu,
Sää! nii pime kõif,
Zah, nii tühi, pime,
Kustund wiimne läif!

Lase julge lootus
Jälle ärgata,
Elu õnne ootus
Põues paisjuda

Ära jäta maha
Nõrka lapsukest;
Isa, aita teda
Wälja nõtrujest!

Tallinnas, 16. mail. 1901.

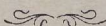
111.

Elu tõfidus ei luba
Nurgas nukralt noruta —
Pea täidab puudus tuba,
Wahib näku naeruga

112.

Jäe mõitjaks kurja himu üle
Mis põues kippub paisjuma;
Ea oma wastu wali ole,
End kohust täitma harjuta.

Wiljandis, 1. jun. 1901.

Minu armu laulud.

Mõistus noomib : „Miks nii palju.
Armu laule tood sa?
Sinu loomus äge, walju,
Ei käi kokku sellega.“

Mo, eks ole see kõik tõsi,
Täitsa süla tõsi jah —
Et on asi vastu- pidi
Seda tunnen ise kah! . . .

Mina pole ial püüdnud
Aateid armust otsida,
Sest et pole neidu leidnud
Keda mõiksin armasta.

Ja ma arvan, tõsi armu,
Nagu sala aimab hing,
Terwes ilmaški ei leidu —
Kõik on ainult eba- mäng!

Kuskil muial, õige kõrges,
On ta ilus kodumaa,
Kus ta elab fuldses pilwes,
Paistab koidu kumaga.

Seda tundes rauges tundmus,
Meel läeb kumaks rõhuvaks
Ja mu luule maises armus
Jäeb nii kalgiks, wiludaks.

Wiljandis, 6. jun. 1901.

Kas weel ialgi?

Sina, kes Sa juba nõnda wara
Dled annud ennast kurjale,

Jhu, hingega end müünud ära
Liha lustile ja kõige pahale,

Kas weel ialgi Su waimus pole
Tõusnud sala ette-aimduses

Sinu tulewif nii must, nii kole,
Kui Sind kõik on jätnud põlgades?

Ja nii kõigist tõugatud Sa oled,
Wandeks saanud liha kiimod, teod,
Südames üht kohtumõistjat fuuled, —
Palgiks kaswand endsed patu eod.

Põues kahetsus kui ahne madu
Närib ala taja päewal, ööl...

Silmist langeb pijarate sadu
Nagu sügisel tormi ööl.

Aga, südamest ei tõuse üles
Ühki palwet Isa järjele,
Sest et nurjatuma elu wandes
Miskit pole jäänud järele.

Ainult kole jäleduse tundmus
Täidab südant külma wärinas...
Hukatuse sügawuse aimdus
Rinnal kalju raskelt rõhumas.

Tõesti, isegi siis wannud ära,
Hirmja tõe tundel kohkudes,
Et Sa woorust, hige fullawara,
Hukka saatsid liha kiimudes. —

Kas weel ialgi Su waimus pole
Tõusnud jala ette-aimduses
Sinu tulewif nii must, nii kole,
Kui Sind kõik on jätnud põlgades?

Rõstis, 12. jun 1901.

115.

Truudus.

Kas siis kõik on ainult sõna-faja
Mida öeldaks armu-truudusest,
Mis on kindel terwe eluaja,
Tagane ei miski ohwri eest?!

Tõsi! — elu näitab kurba pilti,
Näitab igal tunnil, igal pool:
Truudus ajab omakasu sihti,
Muutub nagu ferge õhuwool...

Truudus, igawene püha truudus,
Lahkunud on ilma õuedest,
Sest et hukka läinud süüta tundmus,
Woorus, puhtus kadund südamest.

Pühu truudus, taewa ülem ilu,
Hinge elustaja fuldne loit,
Sinuta ju kõik nii kare, wilu,
Põues rauged õrnem tunde loit!

Sinuta on kõik nii tühi, kole,
Armastus ei kanna õnne õit..
Troonil istub pettus, kaval wale,
Pata töödel täieline wõit.

Truudus, kõrge taewa püha side,
Wõida kurjus oma wõimuses,
Et lööks sinu sütitaja säde
Lauja leegiks igas südames.

Puhjas, 14. jun. 1901.

116.

Täna weel!

Täna weel rõõmusta süda ja meel,
Homme wast olen ju wiimasel teel,
Homme ehk tardund mu rahutu rind,
Jaheda mullasje sängitaks mind.

Täna sest hõiska huul, ilune meel,
Elu-jõud tufsub mu soonedes weel;
Julgel tahtmisel, lootusel wõit,
Põues, paisuneb leegitsew loit.

Täna, jah rõõmusta süda ja meel,
Homme wast olen ju wiimasel teel,
Homme ehk waihind mu rahutu rind,
Jaheda mullasje sängitaks mind....

Puhjas, 15. jun. 1901.

117.

Kaua ei maksa aruta,
Palju kurta ja karta, —
Aeg nii mööda läheb tuluta,

Miskit ei saada ja forda.
Südidus ettemõtetes,
Ruttu kaalutud otsus,
Tulu toob töös ja tegudes;
Ära jäeb mõnigi raskus.

Jurjewis, 16. jun. 1901.

118.

Mu waimu walgusta.

Mu waimu walgusta, kui elu raskus
Mind rõhub määratuma mäena,
Kui paha vastu alaline wõitlus
Su kippub üle jänu minema.

Mu waimu walgusta, kui maha jäetult
Pean laias kõrbes üksi rändama,
Kui palamuses, jänu käes pool-surnult
Ma langen maha, õhkan: lõpeta!

Mu waimu walgusta, kui kuri pettus
Lööb südamesse haamu sügawaid,
Kui ahnus, kadetus ja kawal walskus
Nii furjalt lõhub püüdeid pühamaid.

Jah, igal rasfel tunnil, heide Issa,
Mu waimu walgusta, et ei kao jõud, —
Ei raage siis mu tahtmine nii wisa,
Ei eksi-teele kaaldu elu jõud.

Puhjas, 17. jun. 1901.

119.

Sõja- sulane.

Kord wanal sõja-sulasel,
Kes käinud kangel radadel,
See mõnus mõte tärkas meele —
End asutada õige teele.
Tõest, wäga auus ja ilus mõte
Ja kiiduwäart see ettemõte,
Et kirikusse koke tõttab,
Sääl wagalt mütsi pääst ta wõtab.

Kuis wagal rüütli komboks ammu,
Käest paneb mõõga ja siis sammu
Nüüd pihiti-toolil' pihib ta
Ja papile nii pihib ta :
„Oh paater, ole armulik:
Wiis aastat kümnest üle läind,
Kui mina, wana patufikk,
Weel wiimast forda pihtil käind.
Kuid pattu nõnda palju mul,
Et ei saa enam kuskil olla.
Sest lasen kõrwa sisse sul
Kõik oma patud kuul'dwal tulla.“
Siis loeb üles oma süüd,
Mis tehtud waremalt ja nüüd ;
Neid kahetseb, neid sajab . . .
See pääle paater pajatab,
Et tema patud tõesti suured,
Kuid et ka nende hirmsjad juured
Nüüd armu läbi murtud on.
Siis järgneb a b s o l u t i o n *)
Papp lõpetas. Kuid sõja- isand
Weel ikka põlwili ta ees.
„„Mis ootad weel?“ — „Eks juurde liisand
Sa mõned sõnad, kallis mees !
Oh räägi nüüd weel hästi kawa,
Ja räägi otse sisse suust :
See tooks mu pattudele hawa,
Käiks läbi hingest, lihast, luust.“
Papp keelab : „„Wana, ära pilka !“ “
— „Oh ei !“ tal kostab sõjamees :
„Ma ammuft ajast pole tilka
Sest joonub, mis sul hilja ees,
Sa armsast haised wiina järel,
See kosutust tooks minu kerel.“

(Saksa keelest.)

W. Tennafilmas, 21. juun. 1901. (Kull.)

*) Pattude andeksandmine.

Lahkudes.

Kodufene, jälle lahkun
Sinust kurwa mzelega!
Kauge ilma siise tõttan,
Wõõra ra'ale rändama.

Süda raske, meel on hale,
Pisar fippub laugele:
Kare saatus, miks sa jälle
Wiid mind kodust laugele!

Minu õnn ei wõõrsil asu,
Kõõmu pääl ei tunne rind;
Wõõral ra'al ei leia rahu,
Kurwalt kaeban üffik lind.

Kunas, kunas jõuan jälle,
Kulda kallis kodufe,
Sinu halja aasjadele,
Üffik, wäfind linnuke?!

Wiljandis, 26. jun. 1901.

Noorele sõbrale.

Sa elad ilmas kui pulmas,
Täis lusti ja lõbu su rind;
Kõõm särab kui tuli su silmas;
Arm hellasti faisutab find.

Ohk hõljub nii õrnalt su ümber,
Täis roojide lõhna on ta . . .
Sul pole weel waenlast waid sõber
Ilu sulle ta kõigega.

Tõest, õunelik oled et nõnda
Wõid eluteed kõndida,
Wõid hädade üle naerda
Ja muresid pilgata.

Noor sõber, oh maitse weel jeda
Mis elu nüüd pakkuda wõib, — —

Tund tuleb mil walu ja häda
Sind tormide rajale wiib.
Paides, 27. juun. 1901.

122.

Üks tulepurstam mägi
On peitus mu südames,
Sääl warjatud määratu wägi
Tuld tuiskawas leefides.
Kui aga furd wallali pääseb
See kätte all pakitsew jõud,
Siis taewani üles ta tõuseb
Ja särab kui pärlid ja kuld.
Wiljandis, 27. juulil 1901.

123.

Tee lõpetust!

Tee lõpetust, mu süda, sellel walul
Mis eba = trundus sulle tasuks tõi,
Kui hellalt leegitsewa armu koidul
Mu karske huul säält muda laenid jõi,
Säält hallikast, kus langemise ingel
Ju alguses wett segas kihwtiga,
Mis jurma tõbe saadab sellel hingel
Kes joob säält õiges armus jänuga.

Tee lõpetust ja ole jälle waba,
Mii waba nagu lahe suwe õhk,
Mis hõljub ime pehmelt üle aasa,
Kus suutleb teda magus lille lehk
Ja faste pisarates naeratades
Ta wastu kummardawad lille pead, —
Kui õndsas unenäos fosistades
Siis waibunewad walud, elu wead.

Toilas, 3. juuli. 1901.

124.

Kust ma laulu lahutasin?

Kust ma laulu lahutasin,
Koomiisi loomasin,
Sõna sõnassa jölmisin,
Midu ajusta arutuin?

Git mind kätkis kiigutades,
 Wibu ritwa wiibutades,
 Suigutas mind laulu-suuga
 Kena looga magamaie;
 Une-ufud kätki ümber,
 Suigutajad sāngi sambas,
 Uinu-wahid wibu winnas —
 Kosutasid eide laulu,
 Seni kui waos südamesse
 Sala põldu idanema.
 Kui karja poisiks ma kaswasi,
 Usja ajajaks wenisin,
 Saadeti mind karja söötma,
 Lehma hoidma lepinkusse,
 Karja kaitsema kaarikusse,
 Wajikaid warikus warjama.
 Pinnud libeda keelega
 Kandsid laulu noka otsas, —
 Laulu räästas rägastikus,
 Põsilinnud põesastikus,
 Pääsukesed päewa paistel,
 Warblased katuse warjula —
 Igal mehel oma wiisi
 Loodud lugu lustiline:
 Lõokesel lõõritelles,
 Künnilinnul lõõsatelles.
 Tuule hoog tõi teised wiisid,
 Wihma wilet mul pilwista,
 Merelt wirwendama wiisi,
 Laenedest lahingi lugu!
 Tuulispast a'as pasunada,
 Torupilli — laane latwad.
 Niende laulu meeste lugu
 Uratas mind kogemata,
 Ajas jeemet idanema
 Mis nii kaua põua põllus
 Kaste'eta maganud.
 Siis ma warmalt nokka wõtsin,
 Laulu lugu alustasin.

S 8851

Bind 25 kop.

S